

SAKARYA
ÜNİVERSİTESİ

Mühendislik Fakültesi Bitirme Çalışmaları

**Jeofizik Mühendisliği
Bölümü**

Amaç(lar)

Deprem tehlikesinin iyi anlaşılmasının ve deprem zararlarının azaltılmasının ilk basamağı, deprem kaynağının iyi anlaşılmasıdır. Bu çalışmada:

- ✓ 24 Kasım 1987 Superstition Hills-Kaliforniya (Ms=6.6) depreminin kaynak mekanizma çözümü, P dalgası ilk hareketlerinden yapılması
- ✓ Belirlenen kaynak mekanizması yerel tektonikle ilişkilendirilmesi.

Yöntem/Ana İş Paketleri

- ✓ P dalgası ilk hareketlerinden fay düzlemi çözüm yöntemi kullanılacak
- ✓ P dalgası ilk hareket verileri International Seismological Center kuruluşundan internet üzerinden temin edilecek.
- ✓ İstasyon dış merkez uzaklıklarına göre ışının odağı terk ediş açıları elle hesaplanacak.
- ✓ İstasyonlar "Pman" isimli bilgisayar programı ile odak küresine aktarılıp düğüm düzlemleri ekranda elle çizdirilecek

Tezin Hazırladığı Bölüm: Jeofizik Mühendisliği

Ekip

Danışman: Prof. Dr. Murat UTKUCU

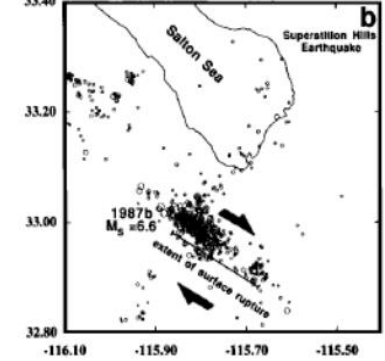
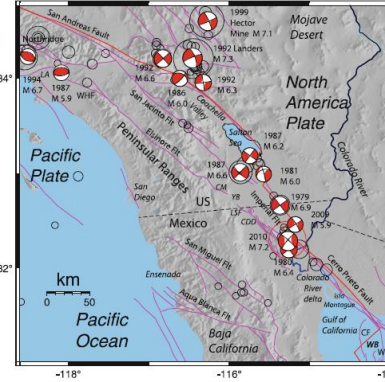
Öğrenci: Pınar Sevencan

Çalışmada dikkate alınan gerçekçi kısıtlar

- ✓ Deprem tehlikesinin anlaşılması,
- ✓ Deprem tektonik ilişkisinin kurulması
- ✓ Farklı coğrafik /tektonik ortamların tanınması
- ✓ Deprem afeti için küresel farkındalık oluşturulması
- ✓ Deprem zararlarının azaltılması,
- ✓ Mesleki Etik,

Web Adresi: www.ifm.sakarya.edu.tr

Güney Kaliforniya (ABD) sismotektoniği Depremin artçı deprem dağılımı ve yüzey kırığı uzanımını (Hudnut vd. 1989).

Odak küresi projeksiyonu için çalışmada hesaplanan λ h açıları.

İSTASYON ADI	ENLEM (°)	BOYLAM (°)	UZAKLIK (°)	AZİMUT (°)	İh (°)	POLARİTE
PEC	33.89190	-117.16100	1.22	309.0	65.54	di
CIS	33.40190	-118.41502	2.02	279.0	47.83	cc
GSC	35.30177	-116.80574	2.27	344.0	47.83	di
ABL	34.85080	-119.22100	3.17	304.0	47.83	cc

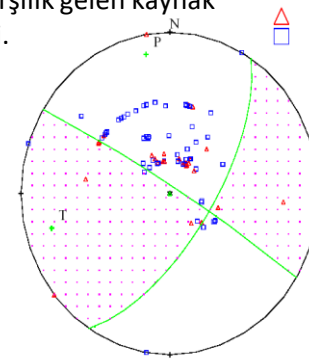
USGS-NEIC çözümü

Belirlenen odak mekanizma çözümü ve karşılık gelen kaynak parametreleri.

Dogrultu1 : 301
Egim1 : 86
Kay.Aci1 : 157
Dogrultu2 : 33
Egim2 : 67
Kay.Aci2 : 4

P-ekseni: dalim : 13
azimut : -10
T-ekseni: dalim : 19
azimut : 255

Uyumlu veri: 65
Uyumsuz veri: 25

- KB-GD doğrultulu düğüm düzlemi fay düzleimidir.
- Deprem kırılması 301° doğrultulu ve 86° KD eğimli bir düzlem üzerindedir.

- Faylanma sağ yanal doğrultu atımlı ve küçük bir ters faylanma bileşenlidir.
- Çözüm daha önce önerilen tektonik yapı ve çözümleri destekler niteliktedir.

Amaç(lar)

- ✓ GPR / Yer radarı ile parsel içinde çalışma yapmaya uygun alanlarda, aynı zamanda da eski yapı içinden veriler toplayarak olası gömülü bilinmeyen eser ve/veya kalıntıları tespit edebilmek ve bölge hakkında uygun değer bilgi sahibi olmaktır.

Yöntem/Ana İş Paketleri

- ✓ Ölçü Profil Konumları belirlenecek,
- ✓ GRP yönteminin uygulanması
- ✓ GPR verilerinin işlenmesi,
- ✓ Reflexw Programı ile verilerin 2 ve 3 boyutlu modellenmesi elde edilecek

Tezin Hazırladığı Bölüm: Jeofizik Mühendisliği

Ekip

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Ayhan KESKİNSEZER

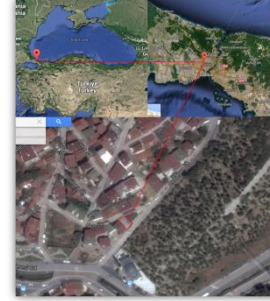
Öğrenci: Zeki Emin Demir

Çalışmada Dikkate Alınacak Gerçekçi Kısıtlar

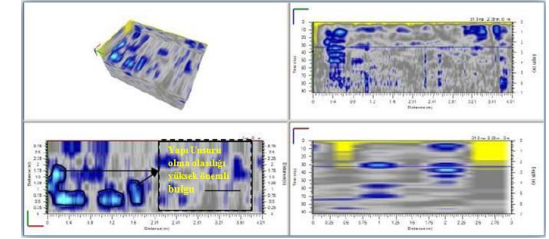
- ✓ Ekonomi
- ✓ Güvenli yerleşim
- ✓ Etik
- ✓ Kültürel Miras

Web Adresi: www.jfm.sakarya.edu.tr

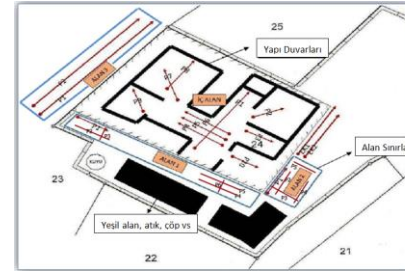
Yer Bulduru Haritası

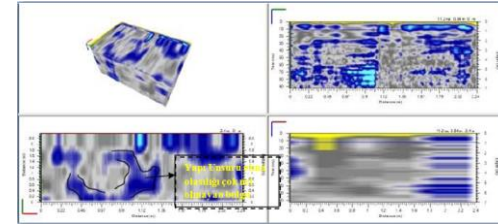
Alan 1 verilerinin 3 Boyutlu sonuç görüntülemesi ve 240cm derinlik seviyesi kat haritası (sol alt köşe)

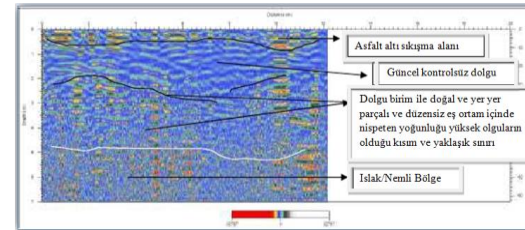
Profillerin Konumu

Alan 2 verilerinin 3 Boyutlu sonuç görüntülemesi ve 100cm derinlik seviyesi kat haritası (sol alt köşe)

Alan 3 P1 profilinin 2 Boyutlu sonuç görüntüsü

Amaç(lar)

- ✓ Bu raporun amacı, inceleme yapı alanını, jeolojik özelliklerini, yapısal ve fiziksel özelliklerini, zemin emniyet gerilmesini, zemin sınıfını ve zemin grubunu belirleyerek sondaja dayalı zemin ve temel etüt raporu hazırlamaktır.

Yöntem/Ana İş Paketleri

- ✓ Sismik Masw yönteminin uygulanması
- ✓ Verilerin işlenmesi
- ✓ P ve S dalgalarının sismik sinyal izleri görüntülenecek
- ✓ Dispersiyon eğrisi elde edilecek
- ✓ Bölgenin zemin özellikleri belirlenecek

Tezin Hazırlandığı Bölüm: Jeofizik Mühendisliği

Ekip

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Günay BEYHAN

Öğrenci: Ahmet Şit

Çalışmada Dikkate Alınacak Gerçekçi Kısıtlar

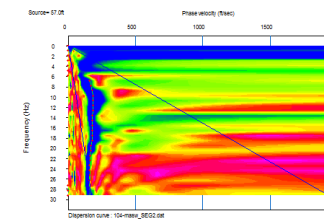
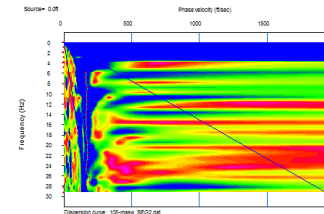
- ✓ Ekonomi
- ✓ Farklı jeolojik ortamların tanınması
- ✓ Güvenli yerleşim
- ✓ Mesleki Etik

Web Adresi: www.jfm.sakarya.edu.tr

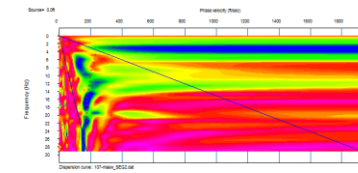
Yer Bulduru Haritası

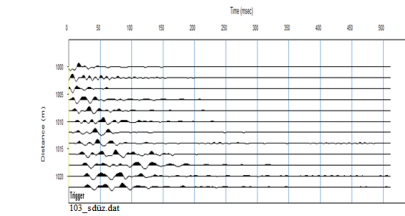
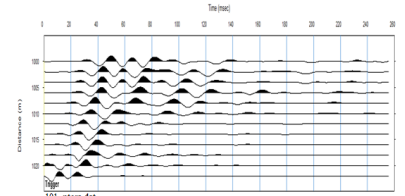
1. Serim düz ve ters atış dispersiyon eğrisi

2. Serim düz ve ters atış dispersiyon eğrisi

1. Serim P ve S atışlar

Zemin Elastik Parametreleri

Sismik Parametreler			
ZEMİN PARAMETRELERİ	SİMGELER VE BİRİMLERİ	1 TABAKA	2 TABAKA
BOYUNA DALGA HIZ	V_p (m/s)	273	2135
ENİNE DALGA HIZ	V_s (m/s)	140	765
TABAKA KALINLIĞI	H (m)	5	—
Zemin dinamik elastik parametreleri			
TABAKA YOĞUNLUĞU	ρ (gr/cm ³)	1,66	2,19
BOYUNA VE ENİNE DALGA HIZ ORANI	V_p/V_s	1,95	2,79
POISSON ORANI (GÜZEKLELİK ORANI)	ν (Birimless)	0,32	0,43
KAYMA MODELİ (KAYMA-MAKASLAMA DİRENÇİ)	G (kg/cm ²)	325,21	12620,44
ELASTİKİTAR (AVRUPA MODELİ ÇMENTULASMA + DALANLIKLIK)	E (kg/cm ²)	859,58	36572,86
BULK MODELİ (SİKSİSİBİLİRLİK MODELİ)	K (kg/cm ²)	802,99	82762,45
YATAK KATSAYISI	V_k (ton/m ³)	319,58	14899,25
ZEMİN HAKIM TİTREŞİM PERİYODU (DEPREM ETKİN PERİYODU)	T_e (sn)		0,45
ZEMİNİN SİSMİK İNHAL TASIMA GÜÇÜ (kg/cm ²)	q_{00} (kg/cm ²)	2,32	16,76
ZEMİNİN SİSMİK EMNİYET GERİLİMESİ (kg/cm ²)	q_{00} (kg/cm ²)	1,19	6,00
ZEMİNDEKİ OTURMA (kg/cm ²)	S (cm)		3,27
ZEMİN DEPREM BEYÜTMESİ	μ (Birimless)		2,44

Amaç(lar)

Sulukule Mahallesi’nde yapılacak TOKİ inşaatlarının gerçekleşeceği alanda yapılacak 7m’lik hafriyat için,

- ✓ Alanda gömülü arkeolojik yapı mevcudiyetinin incelenmesi

Yöntem/Ana İş Paketleri

- ✓ Çalışma alanında ölçü profilleri belirlenecek,
- ✓ Uygun ölçü dizilimi seçilecek,
- ✓ AresGF çoklu elektrot cihazıyla ölçümler gerçekleştirilecek,
- ✓ RES3DINV programı kullanılarak ters çözüm algoritmalarıyla 3-B yer elektrik kesitleri elde edilecek,

Tezin Hazırlandığı Bölüm: Jeofizik Mühendisliği

Ekip

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Can KARAVUL

Öğrenci: Onur Çiftçi

Çalışmada Dikkate Alınacak Gerçekçi Kısıtlar

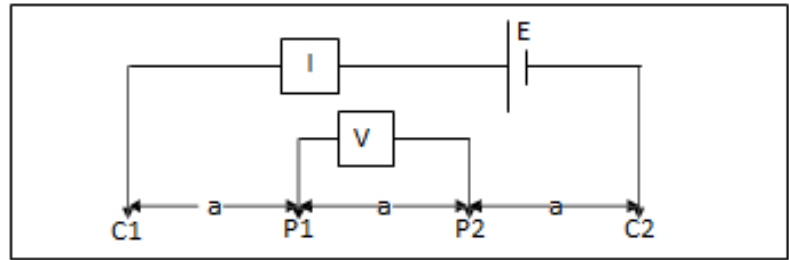
- ✓ Ekonomi,
- ✓ Çevre Sorunları ve Duyarlılığı,
- ✓ Güvenli yerleşim,
- ✓ Etik,
- ✓ Kültürel Miras ,

Web Adresi: www.jfm.sakarya.edu.tr

Yer Bulduru Haritası

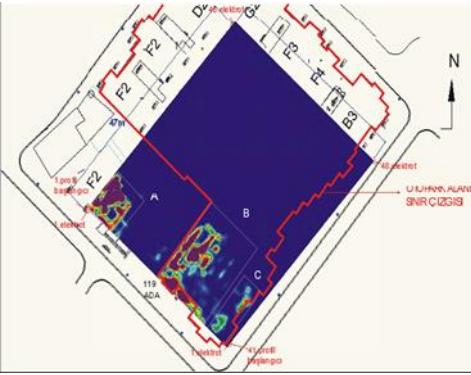

Elektrik Özdirenç Yöntemi - Wenner Elektrot Dizilimi

2-B Özdirenç Kesitleri ve Arazi Resimleri

Arazi Ölçüm Profilleri

3-D yer elektrik kesiti

Amaç(lar)

2013-2015 yılları arasında meydana gelen ISK (İstanbul Kandilli) deprem istasyonunda kaydedilen deprem verileriyle İstanbul civarında

- ✓ Pn, Pg dalga hızlarının,
- ✓ Sn, Sg dalga hızlarının hesaplanması

Yöntem/Ana İş Paketleri

- ✓ Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsüne ait deprem kataloglarından deprem verileri seçilecek,
- ✓ Her depremin sayısal kaydı elde edilecek ve sayısal kayıtlardan P ve S dalgalarının istasyona varış zamanları okunacak,
- ✓ Geçiş zamanı elde edilecek,
- ✓ Depremlerin istasyona olan uzaklıkları geçiş zamanına karşılık çizdirilecek,
- ✓ Doğruların eğimleri belirlenecek,
- ✓ Eğimler $1/V$ ye eşit olduğundan Pg, Sg, Pn, Sn dalga hızları bulunacak

Tezin Hazırladığı Bölüm: Jeofizik Mühendisliği

Ekip

Danışman: Prof. Dr. Gündüz HORASAN

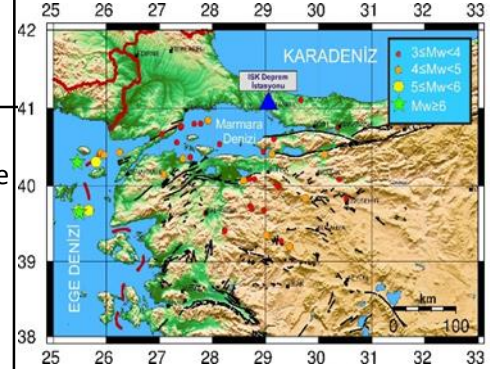
Öğrenci: Merve Erdoğan

Çalışmada Dikkate Alınacak Gerçekçi Kısıtlar

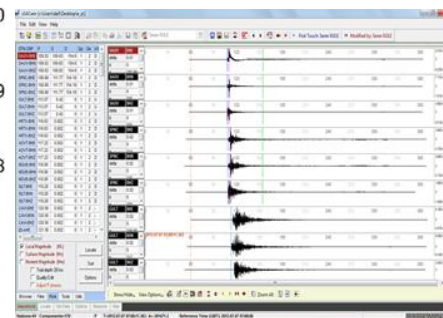
- ✓ Kabukta yayılan dalga hızları,
- ✓ Üst Mantoda yayılan dalga hızları,
- ✓ Bölgenin jeolojik yapısı,
- ✓ Depremsellik,

Web Adresi: www.jfm.sakarya.edu.tr

Çalışmada kullanılan depremlerin dış merkez dağılımı. Depremler büyüklüklerine göre farklı renklerde gösterilmiştir. Üçgen ISK deprem istasyonunu göstermektedir.

Bir depremin farklı istasyonlardaki sayısal görüntüsü

Çalışma bölgesindeki depremlerden elde edilen Zaman-Uzaklık grafiği

